

REFERAT Klima- og Miljøudvalget 2022-2025 d. 15-01-2024

Mødedato Mandag d. 15. januar 2024 kl. 12:00

Mødested Mødelokale C120

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Dialogmøde med Danmarks Naturfredningsforening i Silkeborg Kommune 2024.....	6
Godkendelse af anlægsbevilling til vedligeholdelse af sluseanlæg ved Langebro.....	9
Beslutning om Silkeborg Kommune fortsat skal arbejde for statslige energiparker ved Lille Hjøllun	13
Orientering om varmeområdet.....	21
Orientering om årsrapport for klimainsatsen 2023.....	25
Orientering og beslutning om CO2-lagring i Thorning.....	29
Orientering om Silkeborg Kommunes skovarealer og skovrejsning.....	33
Orientering om Foreningen Udvikling Hærvejen og godkendelse af tilslutning til kvalitetsstandard :	38
Til orientering.....	43
Underskriftsside.....	49

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

EMN-2023-04883

1 (Offentlig) Godkendelse af dagsorden

Sagsbehandler: . dr00409

SagsID: EMN-2023-04883

Beslutning

Dagsorden godkendt.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

Dagsordenen skal godkendes.

Punkt 2: Dialogmøde med Danmarks Naturfredningsforening i Silkeborg Kommune 2024

EMN-2023-05886

2 (Offentlig) Dialogmøde med Danmarks Naturfredningsforening i Silkeborg Kommune 2024

Sagsbehandler: Dr16520

SagsID: EMN-2023-05886

Resume

Klima- og Miljøudvalget holder dialogmøde med Danmarks Naturfredningsforenings afdeling i Silkeborg Kommune

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at emner af fælles interesse drøftes med Danmarks Naturfredningsforening.

Beslutning

Dialogmøde afholdt.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

Klima- og Miljøudvalget holder dialogmøde med Danmarks Naturfredningsforening om emner af fælles interesse.

Der kan bl.a. drøftes fredningen ved Sejs, udvalgets mål om mere biodiversitet og hvordan vi i fællesskab kan passe endnu bedre på naturen.

Punkt 3: Godkendelse af anlægsbevilling til vedligeholdelse af sluseanlæg ved Langebro

EMN-2023-05657

3 (Offentlig) Godkendelse af anlægsbevilling til vedligeholdelse af sluseanlæg ved Langebro

Sagsbehandler: Dr18463

SagsID: EMN-2023-05657

Resume

Der er afsat et rådighedsbeløb på 0,5 mio. kr. i budgettet i 2024 (bevilling 81) til vedligeholdelsesarbejde på sluseanlægget ved Langebro i Silkeborg. Anlægsmidlerne søges nu frigivet.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til byrådet,

- at anlægsbevilling på 0,5 mio. kr. til vedligeholdelse af sluseanlæg ved Langebro godkendes.

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

Silkeborg Kommune er ansvarlig for at vedligeholde og drive det store sluseanlæg ved Langebro. Anlægget har flere formål. Det skal sikre, at vandstanden ovenfor slusen holdes i en bestemt højde, også kaldet flodemål. Kanoslusen benyttes hvert år af rigtig mange mennesker i kano og kajak. En anden vigtig funktion af sluseanlægget er at sikre fri passage for fisk og smådyr.

Det er meget vigtigt, at sluseanlægget fungerer til alle tider, og derfor er der lavet en vedligeholdelsesplan for slusen, hvor der planlægges vedligeholdelsesarbejde ca. 10 år ud i fremtiden. Vedligeholdelsesplanen justeres løbende og minimum en gang årligt.

Økonomi

Økonomistaben oplyser, at anlægsbevilling på 0,5 mio. kr. kan gives på bevilling 81 Natur og miljø med rådighedsbeløb indenfor budgettets rammer i 2024.

Punkt 4: Beslutning om Silkeborg Kommune fortsat skal arbejde for statslige energiparker ved Lille Hjælland

EMN-2021-03957

Bilag

Høringssvar vedr arealer i Silkeborg Kommune

Notat om naturforhold - ID 236 st. hjælland

Landskabsforhold i østligt energipark-område (ID236)

Notat om naturforhold - ID 237 Bredlund

Landskabsforhold i vestligt energipark-område (ID237)

4 (Offentlig) Beslutning om Silkeborg Kommune fortsat skal arbejde for statslige energiparker ved Lille Hjøllund

Sagsbehandler: DR19918

SagsID: EMN-2021-03957

Resume

I oktober 2023 offentliggjorde regeringen klimaudspillet "Klimahandling – Sammen om mere grøn energi fra sol og vind", som indeholder 32 arealer til energiparker på land, herunder to arealer ved Lille Hjøllund i Silkeborg Kommune.

Rammerne for etablering af de statslige energiparker er fortsat ikke afklaret, men der lægges op til, at staten kan afhjælpe udvalgte problemstillinger, som er bundet op på dansk lovgivning samt sikre højere kompensation til kommunens borgere og naboer i området.

Hvis de to arealer skal benyttes til etablering af energiparker, kan det medføre en væsentlig påvirkning af andre forhold, herunder natur- og landskabsinteresser i områderne.

I forlængelse af regeringsudspillet har Plan- og Landdistriktsstyrelsen afholdt en offentlig høringsperiode, hvor der er indkommet 39 høringsvar til de to arealer.

Byrådet skal beslutte om arbejdet med statslige energiparker på de to arealer skal fortsætte. Processen vil fremadrettet indebære yderligere dialog med staten, lodsejere og borgere i de berørte områder.

Indstilling

Teknik – og Miljøchefen indstiller til byrådet

- at fortsætte arbejdet og den videre proces med etablering af statslige energiparker på de to arealer ved Hjøllund.

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Susanne Jacobsen (V) stemte imod med følgende udtalelse "idet jeg ønsker en øget konkretisering af planlægningen og bedre dialog med lodsejere/naboer inden videre stillingtagen".

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

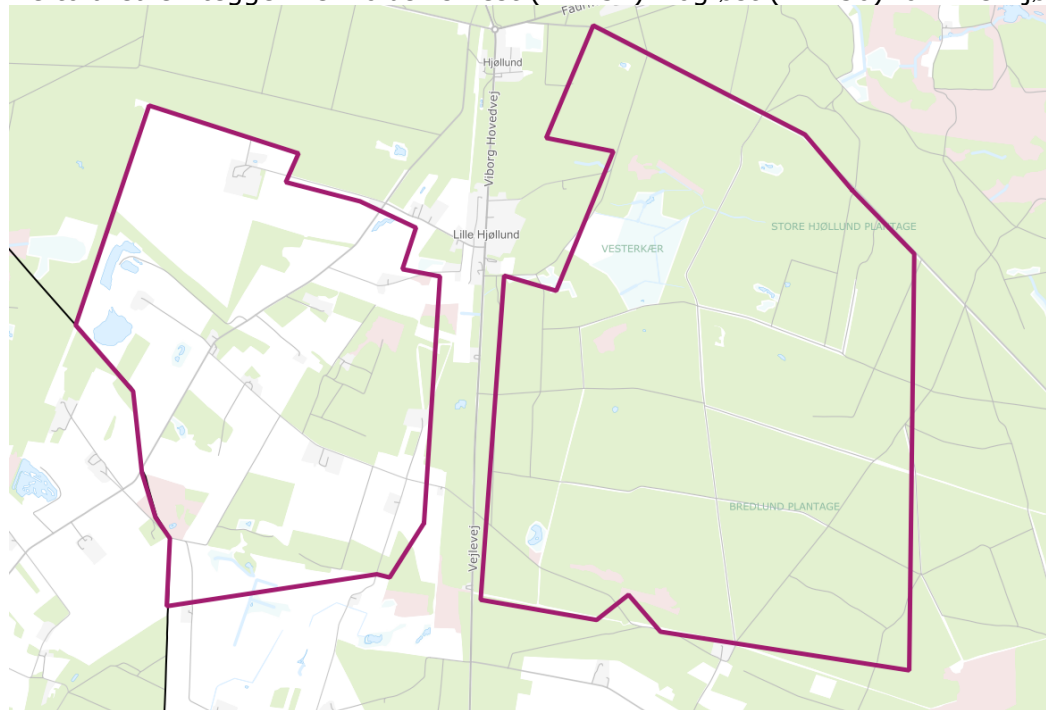
Beskrivelse af sagen

Byrådet besluttede 26. september 2022 at indmelde to arealer til Plan- og Landdistriktsstyrelsens (tidl. Bolig- og planstyrelsen) undersøgelse af egnede arealer til nationale energiparker på land.

9. oktober 2023 offentliggjorde regeringen, at 32 af 188 indmeldte arealer er udvalgt til nærmere undersøgelse, herunder de to arealer som Silkeborg Kommune har meldt ind. I forlængelse af offentliggørelsen er der foretaget en offentlig høring over de udvalgte arealer samt den indledende screening, der er lavet af Plan- og Landdistriktsstyrelsen, Energistyrelsen og Miljøstyrelsen. Der er indkommet 36 høringssvar fra borgere, foreninger og virksomheder omhandlende de to arealer i Silkeborg Kommune.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen har besøgt arealerne i Silkeborg Kommune og ønsker fortsat dialog med Silkeborg Kommune. Derfor er der behov for at afklare, om byrådet ønsker, at Teknik- og Miljøafdelingen arbejder videre med arealerne.

De to arealer lægger henholdsvis vest (ID 237) - og øst (ID 236) for Lille Hjøllund.

Høringssvar

Høringsperioden for de 32 udvalgte arealer løb fra 10. oktober til 14. november 2023. Plan- og Landdistriktsstyrelsen har modtaget i alt 239 høringssvar fra kommuner, regioner, virksomheder, interesseorganisationer, statslige myndigheder, borgere og borgergrupper. 39 høringssvar omhandler de to arealer i Silkeborg Kommune.

Indsigelserne omhandler primært følgende emner:

- Negativ påvirkning af naturværdier, herunder det store sammenhængende skovområde, omkringliggende natu-
ra 2000 områder.
- Negativ påvirkning af stilleområdet.
- Negativ påvirkning af truede arter, herunder fuglelivet i-
og omkring plantagen.
- Negativ påvirkning af ejendomme og ejendomsværdier.
- Naboer og omboendes sundhed.
- Større industrianlæg og infrastruktur i området.
- Øget støjforurening.
- Dårlige vind og solforhold til solceller og vindmøller.

Se bilag 1 med de 39 høringssvar til arealerne i Silkeborg Kommune.

Er de to arealer egnede til Energiparker?

Da Silkeborg Kommune indmeldte de to arealer i 2022, var det kendt, at arealerne rummer en række bindinger, som traditionelt er uforenelige med opstilling af vindmøller og solceller, herunder eksisterende boliger, råstofgrave-område, beskyttet natur, stilleområde og fredskov.

Siden indmeldingen har Silkeborg Kommune fået kendskab til yderligere oplysninger om særligt beskyttede arter, der lever og yngler i området.

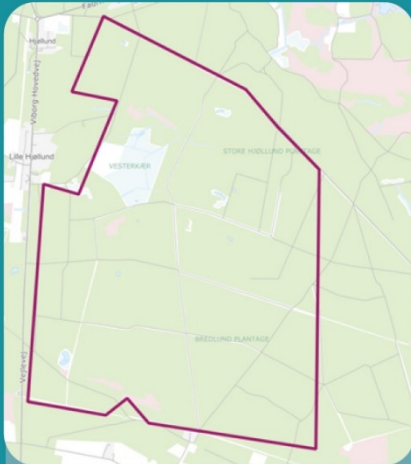
Selvom der er flere forhold, som ikke umiddelbart er forenelige med opsætning af vindmøller og solceller, kan det ikke konkluderes entydigt, om arealerne er egnede eller ej.

For at vurdere om områderne kan benyttes er der brug for yderligere undersøgelser, som skal kortlægge forekomsterne og vurdere påvirkningen af relevante forhold, særligt de forhold, som er reguleret gennem EU-lovgivning. Silkeborg Kommune har ikke afsat penge til yderligere undersøgelser.

Ydermere er rammerne for statens rolle i etableringen af statslige energiparker ikke endeligt afklaret.

Herunder oplistes kendte forhold og bindinger for de to arealer. *(Se bilag 2, 3, 4 og 5 for uddybende redegørelse).*

Arealet øst for Lille Hjælland (ID 236):

FAKTA:

Areal	607 ha, plantage
Energianlæg	Vindmøller
Kapacitet	124 MW
boliger	Ingen
Lodsejer	Julianelyst Gods

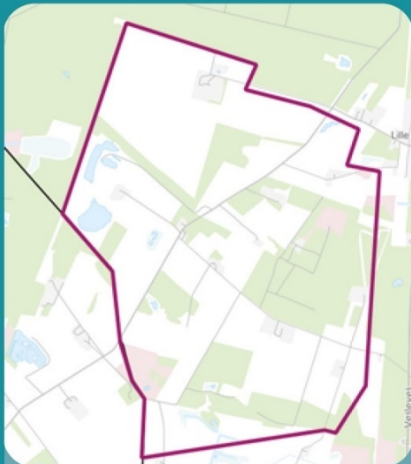
NATURFORHOLD

- Nærhed til natura 2000-områder. *(beskyttet af EU-lovgivning)*
- Arter på natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag vides at forekomme inden for arealet. *(beskyttet af EU-lovgivning)*
- Der vides at forekomme strengt beskyttede bilag IV-arter inden for afgrænsningen. *(beskyttet af EU-lovgivning)*
- Arealet rummer ca. 57 ha §3-natur. *(beskyttet af DK lovgivning)*
- Flere fredede arter på den danske rødliste over truede arter forekommer på arealet. *(beskyttet af DK-lovgivning)*
- Hele arealet er omfattet af fredskovspligt *(beskyttet af DK-lovgivning)*
- Der er flere fortidsminder og beskyttede diger inden for afgrænsningen. *(beskyttet af DK-lovgivning)*
- Arealet er i kommuneplanen udpeget til mulig natur.

LANDSKABSFORHOLD

- Arealet er øde og ikke præget af menneskelig påvirkning i form af boligbebyggelse, tekniske anlæg, støj mm.
- Arealet er del af Danmarks største sammenhængende skovområde.
- 38 % af arealet er i kommuneplanen udpeget som stilleområde.
- Opsætning af vindmøller vil påvirke kommuneplanens udpegning af visuelt uforstyrrede landskab i nærheden.
- Opsætning af vindmøller vil påvirke udpegning af særligt værdifulde landskaber i nærheden.

Arealet vest for Lille Hjælland (ID 237):

FAKTA:

Areal	380 ha, 50% landbrug
Energianlæg	Vindmøller og solceller
Kapacitet	291 MW
boliger	17 + omsorgshjem
Arealstatus	Råstofgraveområde

NATURFORHOLD

- Nærhed til natura 2000-områder. *(beskyttet af EU-lovgivning)*
- Arter på natura 2000-områdenes udpegningsgrundlag kan forekomme inden for arealet. *(beskyttet af EU-lovgivning)*
- Der vides at forekomme strengt beskyttede bilag IV-arter inden for afgrænsningen. *(beskyttet af EU-lovgivning)*
- Arealet rummer ca. 33 ha §3-natur. *(beskyttet af DK lovgivning)*
- Flere fredede arter på den danske rødliste over truede arter forekommer på arealet. *(beskyttet af DK-lovgivning)*
- Mindre del af arealet er omfattet af fredskovspligt - ca. 16% *(beskyttet af DK-lovgivning)*
- Der er et fortidsminde *(beskyttet af DK-lovgivning)*
- Dele af arealet er i kommuneplanen udpeget til mulig natur.

LANDSKABSFORHOLD

- Landskabet er kendetegnet ved småskala landskab med spredt bebyggelse, mindre markenheder, skovbevoksninger og natur.
- Terrænmæssigt er der tale om et forholdsvis fladt terræn.
- Ca. 8 procent af det samlede areal indenfor energiparkområde vest udgøres af lavbundsarealer.

Statens rolle i etableringen af nationale energiparker

11. december 2023 offentliggjorde regeringen og flere forligspartier en ny [aftale om energiparker](#) på land. Aftaleteksten lægger op til en række tiltag, der skal gøre det nemmere at opsætte solceller og vindmøller på land. Der lægges bl.a. op til følgende:

- Arealbeskyttelse knyttet til dansk lovgivning lempes.
- Bedre vilkår for placering af PtX-anlæg.
- Løbende ansøgningsrunder og udpegninger af energiparker.
- Hel eller delvis statslig overtagelse af planlægning og myndighedsbehandling.
- Grøn pulje øges med 150 % til gavn for lokalsamfundene.
- VE-bonus til naboer øges med 50 % - Op til 5000 kr. ekstra om året i nabo-bonus.

Aftalen skal omsættes til lovgivning. Den kommende lov forventes vedtaget i folketetinget i foråret/ sommeren 2024.

Teknik- og Miljøafdelingens anbefaling

Det er Teknik- og Miljøafdelingens vurdering, at der er stor risiko for, at planlægningen for energiparker på arealerne ikke kan gennemføres. Selvom der kommer lempelser i forhold til bl.a. naturbeskyttelse i dansk lovgivning, vil der fortsat være en række begrænsninger knyttet til EU-lovgivningen. Der kan f.eks. ikke umiddelbart gives tilladelser og dispensationer til projekter, der kan skade de internationale naturbeskyttelsesområder eller arter og naturtyper på udpegelsesgrundlaget.

Selvom det fulde billede ikke kendes, vurderes det at være overvejende sandsynligt, at energiparkerne vil have væsentlig negativ påvirkning af arter, der er knyttet til udpegelsesgrundlaget for de nærliggende natura2000 områder.

Omvendt kan det ikke udelukkes, at de særlige vilkår og dispensationsmuligheder for energiparker kan muliggøre realiseringen af energiparker i området.

På den baggrund anbefaler Teknik- og Miljøafdelingen at fortsætte dialogen med Plan- og Landdistriktsstyrelsen, mens de fremtidige lovændringer afventes.

Borgerinddragelse

Plan- og Landdistriktsstyrelsen har foretaget en offentlig høring i de berørte områder.

Teknik- og Miljøafdelingen forventer at der afholdes borgermøder i lokalområderne når/hvis der kommer mere klarhed over de reelle muligheder for etablering af energiparker.

Bilag

- 1 (Høringssvar vedr arealer i Silkeborg Kommune - 10437247)
- 2 (Notat om naturforhold - ID 236 st. hjøllund - 10436992)
- 3 (Landskabsforhold i østligt energipark-område (ID236) - 10419187)
- 4 (Notat om naturforhold - ID 237 Bredlund - 10436991)
- 5 (Landskabsforhold i vestligt energipark-område (ID237) - 10419184)

Punkt 5: Orientering om varmeområdet

EMN-2022-03893

5 (Offentlig) Orientering om varmeområdet

Sagsbehandler: Dr12098

SagsID: EMN-2022-03893

Resume

Teknik- og Miljøafdelingen har afholdt borgermøder om energibesparelser i samarbejde med Energistyrelsen/SparEnergi.

Der er udsendt breve til omkring 6800 borgere som opfølgning på Varmebrevet fra sidste år.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

Teknik- og Miljøafdelingen orienterer med dette punkt om varmeområdet.

Borgermøder med Energistyrelsen

I november måned 2023 har Teknik- og Miljøafdelingen afholdt 4 fysiske møder og et webinar i samarbejde med Energistyrelsen/SparEnergi. Det er Energistyrelsen der udbyder møderne, med oplæg om hvordan man kan spare energi i hverdagen og på lang sigt, med fokus på både strømforbrug, varmekonsum og renovering generelt.

Borgermøderne blev tilbudt til områder, hvor der ikke kommer fjernvarme og var tænkt som en hjælp til ejere af naturgas- og oliefyr i forhold til at skifte varmeforsyning og spare på energien.

Møder er blevet afholdt i Sjørslev, Sorring, Gjessø og Øster Bording. Der har også været afholdt et webinar med samme indhold, som de fysiske møder. I gennemsnit har der været godt 30 personer på de fysiske møder, hvilket vurderes at være tilfredsstillende.

Nyt varmebrev er udsendt

I december 2022 udsendte Silkeborg Kommune knap 15.500 breve, for at orientere om resultatet af arbejdet med at finde ud af om fjernvarmen kunne udbredes til flere områder i Silkeborg Kommune. Der var 3 mulige udfald i brevene:

1. Det er sandsynligt, at der kommer fjernvarme i dit område
2. Der kommer ikke fjernvarme i dit område
3. Det skal undersøges nærmere, om der kan komme en fælles varmeløsning/fjernvarme i dit område.

Silkeborg Kommune var, ligesom landets øvrige kommune, blevet pålagt at udsende brevene af Folketinget.

I dette efterår har Teknik- og Miljøafdelingen valgt at sende endnu et brev til de ejendomme, hvor der er sket ændringer siden brevet fra 2022. Formålet med brevet er at holde ejendomssejere ajour med, hvad der sker på varmeområdet.

Brevene er koordineret med de relevante varmeforsyningsselskaber og borgergrupper, som arbejder for fjernvarme/fælles varmeløsninger.

Der er udsendt omkring 6800 breve i denne omgang.

Fjernvarmeområder

Silkeborg Varme A/S har kørt kampagne for fjernvarme i Skægkær og Sejling. Kampagnen sluttede den 1. december 2023. Der var behov for, at mindst 60 % af ejendommene i området tilslutter sig fjernvarmen for at projektet gennemføres. Ved kampagnens afslutning har 64 % af ejendommene tilsluttet sig og projektet kan derfor realiseres. Ifølge kampagnehjemmesiden starter anlægsarbejdet i februar 2024.

Punkt 6: Orientering om årsrapport for klimaindsatsen 2023

EMN-2021-03651

Bilag

Årsrapport 2023

Sag 6 klimarapport

6 (Offentlig) Orientering om årsrapport for klimaindsatsen 2023

Sagsbehandler: Dr21942z

SagsID: EMN-2021-03651

Resume

Årsrapporten for klimaindsatsen 2023 er nu klar. Rapporten præsenterer et overblik over forskellige indsatser, der er forekommet i løbet af 2023, opdelt på temaerne fra Silkeborg Kommunes Klimaplan 2045.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til byrådet,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning. De fremviste plancher vedlægges protokollen.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

Årsrapporten for Silkeborg Kommunes klimaindsats er et tiltag, der præsenterer forskellige nedslagspunkter fra Silkeborg Kommunes klimaindsats. Rapporten udkommer årligt og blev lavet for første gang i 2021.

Årsrapporten for klimaindsatsen præsenterer et overblik over forskellige indsatser, der er gennemført i løbet af 2023, opdelt på temaerne fra Silkeborg Kommunes Klimaplan 2045.

Følgende er eksempler på indsatser:

- Godkendelse af Silkeborg Kommunes Klimaplan 2045
 - I marts blev Silkeborg Kommunes Klimaplan 2045 godkendt. Den er udarbejdet gennem klimasamarbejdet DK2020 og viser Silkeborg Kommunes vej mod CO₂-neutralitet i 2045.

- Borgernes Klimahandleplan
 - I september blev Borgernes Klimahandleplan godkendt. Planen er udarbejdet i samarbejde med borgere og andre eksterne og samler håndgribelige forslag til, hvordan borgere i sin hverdag kan spare CO₂.
- Elbiler
 - Silkeborg Kommune har omstillet 146 køretøjer fra fossilt brændstof til el.
- Skovrejsning
 - I november blev første spadestik til Bækgård Klimaskov taget. Her skal i alt 98.423 træer plantes, og skoven skal både binde CO₂, øge biodiversiteten, beskytte drikkevandskilder og give flere muligheder for naturoplevelser i kommunen.

Bilag

1 (Årsrapport 2023 - 10435833)

Punkt 7: Orientering og beslutning om CO2-lagring i Thorning

EMN-2022-03193

Bilag

Pressemeddelelse om CO2-lagring

CCS folder 191223

CCS minimagasin

Geoviden CO2-lagring - Magasin

7 (Offentlig) Orientering og beslutning om CO₂-lagring i Thorning

Sagsbehandler: Dr21942z

SagsID: EMN-2022-03193

Resume

GEUS har identificeret Thorningområdet som særligt velegnet til lagring af CO₂. Energistyrelsen har på den baggrund 13. december 2023 åbnet op for ansøgninger til at undersøge muligheden for CO₂-lagring i undergrunden dér, og på fire andre lokationer rundt om i Danmark. Der er blevet tilsendt noget informationsmateriale fra Energistyrelsen om CO₂-lagring, der er vedhæftet sagen. Der er mulighed for at invitere Energistyrelsen til at afholde et fælles borgermøde, hvis det har interesse.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at informationsmaterialet tages til efterretning.
- at det besluttet, hvorvidt der ønskes et borgermøde arrangeret i samarbejde med Energistyrelsen i lokalområdet.

Beslutning

Indstillingen godkendt, idet der planlægges et borgermøde i samarbejde med Energistyrelsen samt et virtuelt informationsmøde for udvalget/byrådet.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

Klima- og Miljøudvalget besluttede på mødet i august 2022 at bakke op om muligheden for at lave forundersøgelser af Thorningområdet til potentiel CO₂-lagring. I februar 2023 tildelte Energistyrelsen de første efterforskningsstilladelser med henblik på CO₂-lagring. De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) har identificeret fem særligt velegnede områder til lagring af CO₂, heriblandt Thorningområdet i Silkeborg Kommune. I oktober-november blev der udført seismiske undersøgelser af undergrunden i området.

Energistyrelsen har 13. december 2023 åbnet op for ansøgninger til at undersøge muligheden for CO₂-lagring i undergrunden. Ansøgningsfristen er 24. januar 2024. Se Energistyrelsens pressemeddelelse i bilaget herom.

Energistyrelsen har tilsendt informationsmateriale om fangst og lagring af CO₂, som kommunen kan benytte sig af til borgerrettede indsatser. Materialet findes i bilaget og består af et længere magasin og to mere lettilgængelige versioner. Der er mulighed for i samarbejde med Energistyrelsen at afholde et borgermøde om CO₂-lagring, både i forhold til, hvad det er og hvilken betydning det har. Energistyrelsen har tilkendegivet, at de gerne bistår ifm. forståelse og kommunikationen om udbuddet og CO₂-lagring generelt.

Til orientering har der tidligere i processen været afholdt et borgermøde om CO₂-lagring i Thorningområdet i Kjellerup i forbindelse med forundersøgelserne af områdets egnethed. Dette fandt sted i juni 2023.

Bilag

- 1 (Pressemeddelelse om CO₂-lagring - 10419347)
- 2 (CCS folder 191223 - 10438763)
- 3 (CCS minimagasin - 10439100)
- 4 (Geoviden CO₂-lagring - Magasin - 10439102)

Punkt 8: Orientering om Silkeborg Kommunes skovarealer og skovrejsning

EMN-2021-03651

Bilag

Oversigtskort skovrejsninger 2023-2024

Sag 8 skovrejsning

8 (Offentlig) Orientering om Silkeborg Kommunes skovarealer og skovrejsning

Sagsbehandler: DR19483, DR25249

SagsID: EMN-2021-03651

Resume

Der gives i sagen en opsummering af status og indsatser på skovområdet i Silkeborg Kommune.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- At orienteringen tages til efterretning

Beslutning

Taget til efterretning. De fremviste plancher vedlægges.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

Silkeborg Kommune er arealmæssigt i absolutte tal (2021) den mest skovrige kommune i Danmark. Skovene er ejet af private, staten og kommunen. Der arbejdes løbende med at pleje kommunens skove og etablere nye skovområder. Skov spiller en vigtig rolle i kommunens klimaplan for 2045, og målsætning om at blive CO₂-neutral virksomhed. Skov bidrager til at binde CO₂ fra atmosfæren, når den vokser og i jordbunden for den etablerede skov. Samtidig kan skov være med til at bidrage til andre dagsordner, f.eks. biodiversitet, outdoor, klimatilpasning (hede, tørke, tilbageholdelse af vand) og bidrage til byggematerialer fra produktionsskov. Der er derfor en række tiltag på skovområdet, som er nærmere beskrevet nedenfor.

Skovrejsning

Byrådet har besluttet, at Silkeborg Kommune skal være CO₂-neutral som virksomhed i 2025, og der er i den forbindelse afsat midler til at lave nye skovområder på 80 ha. Det skal

udover at bidrage til kommunens egen målsætning også understøtte den geografiske målsætning om reduktion på 75 % i 2030. Ca. 60 ha ny skovrejsning er enten under udvikling eller allerede etableret. For at nå den arealmæssige målsætning er det nødvendigt, at opkøbe landbrugsjord til de resterende ca. 20 ha skovrejsning. Bynær beliggenhed vil blive prioriteret, da det giver langt flest synergieffekter.

Klimaskovfonden har givet tilskud til etablering af en del af de nye skove, og fonden er fortsat en mulig samarbejdspartner i kommende projekter.

I forbindelse med udvikling af Eriksborg er der mål om etablering af 300 ha ny skov. Kommunen har i den forbindelse indgået en samarbejdsaftale med Naturstyrelsen om medfinansiering mv. af den kommende Eriksborg Skov.

Konkrete projekter:

Tilplantet i 2023

- Bækgård Klimaskov, Aalborgvej 9, 8620 Kjellerup (30 ha)
- Skov ved Digterparken, Ansvej 2, 8620 Kjellerup (3,5 ha)

Plantes i 2024

- Bøgild Skov, Oustrupvej 14k, 8620 Kjellerup (5 ha)
- Knudlund Skov, Ryvej 6, 8653 Them (3,5 ha)
- Fuglemoseskoven, Kjellerupvej 61, 8620 Kjellerup (14 ha)
- Gubsøskoven, Nordre Højmarksvej 23b, 8600 Silkeborg (14 ha) (under afklaring)

Placering af ovennævnte projekter kan ses på vedhæftede bilag.

Status på øvrig kommunalt ejet skov

Silkeborg Kommune ejer i dag 1.030 ha skov. Af dette skovareal er ca. 750 ha bevokset, resten er primært ubevoksede naturarealer, stier, p-pladser mv. Urørt skov udgør ca. 15 % af arealet, og resten drives forholdsvis ekstensivt efter principperne for naturnær skovdrift.

Af det samlede skovareal udgør biodiversitetsarealer ca. 270 ha. Det er enge, ellekrat, moser mv.

Fremadrettet

Der er i forbindelse med vedtagelsen af klimaplanen 2045 og prioritering af handlinger besluttet, at der skal afsættes tid til at indgå, samarbejder og søge puljer til yderligere skovrejsning. Der er i klimaplanen indregnet omkring 500-1.000 ha ny skov/natur frem mod 2030, for at understøtte de nationale målsætninger på området. Heraf er der allerede målsætning om de ca. 380 ha fra Silkeborg Kommune selv, som beskrevet ovenfor. Herudover har private lodsejere de sidste par år etableret skovrejsning på 30-40 ha i kommunen. Dette niveau for privat skovrejsning forventes at fortsætte de kommende år.

I forbindelse med kommunens egen skovrejsning arbejdes der på at etablere noget klimaformidling, der kan opleves i skoven.

Mulighederne for samarbejder med andre aktører om skovrejsning og finansieringsmodeller undersøges løbende.

Bilag

1 (Oversigtskort skovrejsninger 2023-2024 - 10430119)

Punkt 9: Orientering om Foreningen Udvikling Hærvejen og godkendelse af tilslutning til kvalitetsstandard for ruteudvikling

EMN-2023-02861

9 (Offentlig) Orientering om Foreningen Udvikling Hærvejen og godkendelse af tilslutning til kvalitetsstandard for ruteudvikling

Sagsbehandler: Dr12865

SagsID: EMN-2023-02861

Resume

Silkeborg Kommune har siden 2021 været medlem af Foreningen Udvikling Hærvejen, der arbejder for at udvikle Hærvejen som et sammenhængende turist- og fritidsområde. Arbejdet, der også støttes af NordeaFonden, har indtil videre resulteret i fastlæggelse af strategi, gennemgang og kvalitetsvurdering af hele ruten samt udarbejdelse af forslag til en kvalitetsstandard, som kommunerne skal tilslutte sig som fælles ramme for det videre arbejde.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget:

- At orientering tages til efterretning
- At godkende tilslutning til kvalitetsstandard for Hærvejens Vandre- og Cykelrute som fælles grundlag for kommunernes videre udvikling af Hærvejen.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendte på mødet 2. marts 2021, at Silkeborg Kommune deltager i foreningen Udvikling Hærvejen sammen med de øvrige 14 kommuner, som Hærvejen går igennem. Foreningens overordnede vision for Hærvejen er, at den skal blive "en ikonisk vandre- og cykelrute med lokal værdi og international tiltrækningskraft."

NordeaFonden deler visionen og har tilkendegivet medfinansiering på et trecifret millionbeløb til generel opgradering af hele ruten og etablering af nye faciliteter og oplevelser langs Hærvejen. Nordea har godkendt medfinansiering af såvel projekter i regi af Udvikling Hærvejen som lokale projekter.

I Silkeborg Kommune betyder det geografiske forløb pt begrænset turismemæssig aktivitet på og ved Hærvejen.

Men lokale ildsjæle har de seneste år, i samarbejde med fonde og kommune, etableret herberger, som er godt besøgte i højsæsonen, og i lokalområder nær Hærvejen er der interesse for at bringe Hærvejens outdoor-potentialer, naturoplevelser og historier i spil i forhold til bosætning, turismeomsætning, formidling m.m.

Dette engagement har god sammenhæng med Foreningen Udvikling Hærvejens helt overordnede indsatsområde om et kvalitetsløft af vandre- og cykelruten. Som en fælles ramme for det kvalitetsløft har Foreningen Udvikling Hærvejen i dialog med kommunerne udviklet et forslag til Kvalitetsstandard for Hærvejen.

Kvalitetsstandarden er delt op i temaer som etapeinddeling, skiltning, rekreativ værdi, trafikssikkerhed, oplevelser, faciliteter og ophold, start-stopsteder og knudepunkter og services.

Sigtepunkterne for Vandreruten er:

- Så meget natursti som muligt
- Undgå asfalt
- Så lidt grusvej som muligt
- Afvekslinger
- Undgå befærdede veje, cykelstier, og industrialiserede områder
- Forbi udsigtspunkter, naturscenerier og kulturelle punkter
- Formidle Hærvejens historie

Og for Cykelruten sigtes mod:

- Forløb på asfalt eller fast grus
- Undgå løst underlag som sand og jord
- Afvekslinger
- Undgå befærdede veje og industrialiserede områder
- Forbi udsigtspunkter, naturscenerier og kulturelle punkter
- Formidle Hærvejens historie

Eksterne konsulenter har i sommeren 2023 gennemgået og vurderet Hærvejsrutens vandre- og cykelrute på de parametre, der indgår i kvalitetsstandarden. Afrapporteringen viser, at alle etaper i Silkeborg Kommune ligger over eller meget over gennemsnittet for alle hærvejsetaper.

På en skala 1-5 (hvor 5 er bedst) får vandrerutens etaper gennem Silkeborg Kommune karakter mellem 3,5 og 3,9 og cykelruten opnår 3,5.

Afrapporteringen har også forslag til lokale forbedringer, hvor de vigtigste for vandreruten er omlægning / etablering af sløjfe, så man tydeligt anvises vej til og fra Thorning med mulighed for brug af byens servicefaciliteter og oplevelser. Derudover peges på forbedring af etapernes øvrige start- og slutpunkter ved Hesselhus og Vråds med faciliteter og mere informativ skiltning.

For cykelruten går forbedringsforslagene ud på at øge sikkerhed og tryghed på et par lokaliteter og udbedring af diverse huller i vejen.

De relevante fagområder i Silkeborg Kommune er opmærksomme på de nævnte forbedringspunkter og er inden for eksisterende rammer i gang med bl.a. at finde løsninger på bedre sammenhæng mellem vandrerute og Thorning by, forslag til sløjfer og forbedret skiltning. I forhold til sidstnævnte skal dog først fastlægges fælles visuel identitet for hele strækningen, hvilket forventes at ske sommeren 2024.

Kvalitetsstandarden for Hærvejsruten opererer med gennemførelse af forbedringer i forskellige tempi. Der er opsat mål til indfrielse i 2026 og mål til indfrielse i 2032. Målene er inddelt i "aftalte mål" og "anbefalede mål". Det bemærkes, at med tilslutning til kvalitetsstandardens mål tilkendegiver medlemskommunerne at ville arbejde på at indfri disse mål, men der er ikke tale om mål, som kommunen bliver forpligtet til at indfri.

Borgerinddragelse

Såvel Foreningen Udvikling Hærvejen som Silkeborg Kommune har fokus på at involvere lokalområder, relevante erhvervsdrivende, turismeaktører m.m. i udviklingen af Hærvejen. Her kan nævnes dialog med diverse aktører i Thorning og VisitAarhus.

Økonomi

Den årlige udgift til medlemskab af Foreningen Udvikling af Hærvejen er ca. 220.000 kr., der finansieres på bevilling 15 fælles formål, Erhvervsservice og Iværksætteri.

Administrationen vurderer, at indfrielse af kvalitetsstandarden for Hærvejen ikke vil betyde en væsentlig større økonomisk udgift til drift og vedligeholdelse af vandre- og cykelruten set i forhold til den nuværende kvalitetsstandard.

I forbindelse med forbedring af ruter, faciliteter og formidling vil det være relevant at søge projektmidler fra NordeaFonden, hvortil der kræves kommunal medfinansiering, hvilket evt. kan indgå i forslag til budget 2025. Flere publikumsfaciliteter som f.eks. bænke, informationstavler og skiltning vil som udgangspunkt medføre øget drift, der ikke kan finansieres af fonde. Årlige bidrag – arbejdsressourcer – medfinansiering fra Nordea-fonden.

Punkt 10: Til orientering

EMN-2023-04885

Bilag

Arbejdsplan for Klima- og Miljøudvalget 2024

Afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet af 12. december 2023

Afslag på genoptagelse - 15.12.2023

Afvisning af klage - 25.10.23

Ministerbrev om justering af VE-ordningerne pba. Klimaafte om mere grøn energi fra sol og vind på land af 12. december 2023

Afgørelse fra Ankestyrelsen om sagsbehandling af ekstra ordinærgrødeskæring 2020

Afgørelse fra Ankestyrelsen om Silkeborg Kommunens tilsyn i forhold til Gudenåen

Sag 10 stoejdr

2021-0534 Støjdragen - risikovurdering_DMR rev6

10 (Offentlig) Til orientering

Sagsbehandler: dr00409

SagsID: EMN-2023-04885

Beslutning

Udover nedenstående blev der orienteret om:

- Den pressedækning og hændelsesforløbet ved modtagelse af jord fra Randers til Støjdragen (som supplement til nedenstående punkt I). De fremviste plancher og risikovurderingen vedlægges protokollen.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

A)

Arbejdsplan for 2024 vedr. Klima- og Miljøudvalget er vedhæftet.

B)

Orientering om afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet:

Miljø- og Fødevareklagenævnet har 30. november 2023 truffet afgørelse om at ændre Silkeborg Kommunes dispensation til en ridehal og stald inden for skovbyggelinjen til et afslag. Klagenævnet har lagt vægt på at de øvrige arealer inden for skovbyggelinjen fremstå ubebyggede og åbne og det ansøgte vil opbryde det og medføre fremrykkelse af bygningsmassen. Derudover er det ikke tilstrækkelig godtgjort, at byggeriet kan placeres uden for skovbyggelinjen. Der er desuden lagt vægt på, at det ansøgte, kan medføre uønsket præcedensvirkning i forhold til fremtidige ansøgninger om bebyggelse inden for skovbyggelinjen.

Der er også truffet afgørelse om miljøtilladelse til projektet. Denne tilladelse er ligeledes påklaget. Da dispensationen fra skovbyggelinjen er en forudsætning for miljøtilladelsen, har nævnet på denne baggrund hjemvist sagen til fornyet behandling.

Sagsnr. på klagenævnsafgørelserne: 23/02021 og 23/05460.

C)

Orientering om afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet om anlæg og sti ved Gudenåen:

Silkeborg kommune har 18. august 2022 meddelt afslag på ansøgning om lovliggørende dispensation til eksisterende privat bro ved Gudenåen samt afslag på grussti i beskyttet natur.

Kommunen meddelte afslag med hjemmel i naturbeskyttelsesloven, da det blev vurderet, at der ikke var mulighed for at dispensere fra forbuddet mod tilstandsændring af den beskyttede natur (§3). Kommunen har lagt vægt på, at der er tale om et område udenfor bynær bebyggelse og et Natura 2000-område.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 12. december 2023 stadfæstet kommunens afgørelse. Nævnet lægger vægt på, at anlægget og stien er til privat brug, hvilket ikke kan begrunde en dispensation. Nævnet lægger også vægt på, at anlægget og stien ikke har en naturforbedrende funktion, og at en dispensation vil kunne medføre en uønsket præcedens virkning.

Nævnets afgørelse er vedhæftet til orientering.

D)

Orientering om bødeforlæg til lodsejer:

Silkeborg Kommune har 21. februar 2023 anmeldt en grundejer for overtrædelse af lov om naturbeskyttelse. Overtrædelsen bestod i, at der uden dispensation var foretaget opgravning af bredvegetation langs store dele af bredderne i et større vandhul, hvilket havde medført en ændring af tilstanden i naturområdet, der var udpeget som beskyttet mose efter naturbeskyttelseslovens §3.

Midt- og Vestjyllands Politi har 30. november 2023 afgjort sagen med et vedtaget bødeforlæg på 10.000 kr. Lodsejer har 30 dage til at beslutte, om han ønsker sagen behandlet i et retsmøde.

E)

Orientering om klagenævnsafgørelse vedr. kloakering af ejendom i det åbne land:

Silkeborg Kommune har 1. maj 2023 vedtaget tillæg 1 til Spildevandsplan 2022-2032. Tillægget omhandlede blandt andet planer om at kloakere en ejendom i det åbne land. Kloakering af ejendommen, og en række andre ejendomme, er en del af en større indsats for forbedring af vandmiljøet i Tange Å.

Ejer af ejendommen har klaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet over Silkeborg Kommunes sagsbehandling og beslutning om at kloakere ejendommen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 25. oktober 2023 afvist klagen. Nævnet begrundede afvisningen med, at nævnet ikke har kompetencer til at realitetsbehandle klagen, da kommunalbestyrelsens vedtagelse af en spildevandsplan ikke kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klager har anmodet nævnet om genoptagelse af sagen, da klager mener af klagen er blevet misforstået. Nævnet har 15. december 2023 meddelt afslag på genoptagelse af sagen.

Nævnets afgørelser er vedhæftet, til orientering.

F)

Ministerbrev vedr. justering af VE-ordninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeren har udsendt orienteringsbrev til landets borgmestre om den nyligt indgåede klimaaftale om mere grøn strøm fra sol og vind på land, der bl.a. indeholder justeringer af kompensationsordninger til naboer og lokalsamfund med det formål at styrke den lokale opbakning.

Ministerbrev om justering af VE-ordningerne vedhæftet.

G)

Orientering om afgørelse fra Ankestyrelsen vedr. tilsyn i forhold til Gudenåen:

Ankestyrelsen har 22. december 2023 afvist at rejse en tilsynssag mod Silkeborg kommune i forbindelse med klage fra Ålauget GST til Ankestyrelsen om utilfredshed med, at Silkeborg Kommune ved udgangen af 2022 ikke havde udarbejdet en ny sagsfremstilling i sag om ekstra grødeskæring i Gudenåen, efter Miljø- og Fødevareklagenævnet 1. februar 2021 ophævede kommunens tidligere afgørelse. Silkeborg Kommune traf 14. juni 2023 afgørelse om afslag på dispensation efter naturbeskyttelsesloven til ekstraordinær grødeskæring i Gudenåen.

Ankestyrelsen har 22. december 2023 også vurderet, at klagen fra Ålauget GST til Ankestyrelsen over Silkeborg Kommunes tilsyn i henhold til det gældende vandløbsregulativ for Gudenåen ikke giver anledning til at rejse en tilsynssag med den begrundelse, at Ankestyrelsen ikke kan behandle en sag, hvis en anden klage- eller tilsynsmyndighed kan tage stilling til sagen. Silkeborg Kommune har 14. december 2023 truffet en afgørelse om, at kommunen har gennemført kontrol af vandføringsevnen 2023 i overensstemmelse med Miljø- og Fødevareklagenævnets retningslinjer og regulativer for Gudenåen. Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Ankestyrelsen skriver desuden i deres vurdering, at " efter en gennemgang af oplysningerne i sagen i øvrigt finder Ankestyrelsen på det foreliggende grundlag ikke anledning til at foretage yderligere i forhold til den lovgivning, vi fører tilsyn med. Da vi har besluttet ikke at foretage yderligere, finder vi ikke anledning til at tage stilling til spørgsmålet om midlertidigt at suspendere eller sætte kommunens beslutninger ud af kraft."

Ankestyrelsens afgørelser er vedhæftet som bilag.

H)

Orientering om nedklassificering af vandløb:

Klima- og Miljøudvalget drøftede på møde 8. januar 2020, at nedklassificering af vandløb kunne bidrage til at reducere udgifterne på bevilling 81, vandløb, hvor budgettet var overskredet i 2019.

Byrådet besluttede 21. december 2020 at sende forslag om nedklassificering af 13 vandløb i høring.

På møde 3. november 2021 blev Klima- og Miljøudvalget præsenteret for høringssvar. For 3 vandløb var lodsejere stærk kritiske i forhold til forslaget om nedklassificering. Klima- og Miljøudvalget besluttede, at 10 vandløb skulle nedklassificeres. Afløb fra Grønbæk skulle ikke nedklassificeres og for Afløb fra Frederiksdal Mose og Geddebæk blev det besluttet at udskyde processen, da Klima- og Miljøudvalget ønskede en ny dialog med lodsejerne ved de to vandløb.

De 10 vandløb nu er nedklassificeret, og dermed er ansvaret for vedligeholdelse af vandløbene overdraget til de private lodsejere. Ingen af afgørelserne om nedklassificering blev påklaget.

I)

Orientering om jord til støjvolden "Støjdragen":

Fra starten af uge 2, 2024 køres der jord fra Nordic Waste jorddeponeringsanlæg ved Randers til støjvolden kaldet "Støjdragen" ved motorvejen i Balle. Der er foreløbigt planlagt at køre ca. 10.000 tons med ca. 100 transportere om dagen. Mængderne kan blive større der henad.

Den tilførte jord skal overholde kravene i Støjdragens miljøgodkendelse. Det kan jorden umiddelbart ikke, men der er ansøgt om ændring af grænseværdierne for indholdet af forurenende stoffer i den jord der må tilføres. Det rådgivende ingeniørfirma DMR har lavet en risikovurdering, som viser, at ændringerne ikke medfører en væsentlig påvirkning af det omkringliggende miljø.

For at sikre at der ikke sker udskridning af jorden i Støjdragen skal jorden kalk stabiliseres. DMR har også her vurderet at det ikke medfører påvirkning af miljøforholdene i området.

I betragtning af situationen, hvor der er akut behov for at køre jord væk fra Nordic Waste, vurderer Teknik- og Miljøafdelingen at jorden godt kan tilføres Støjdragen, ud fra de af DMR indsendte risikovurderinger, selv om der på nuværende tidspunkt ikke er meddelt miljøgodkendelse til ændringerne af miljøgodkendelsen.

Bilag

- 1 (Arbejdsplan for Klima- og Miljøudvalget 2024 - 10341774)
- 2 (Afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet af 12. december 2023 - 10420122)
- 3 (Afslag på genoptagelse - 15.12.2023 - 10423304)
- 4 (Afvisning af klage - 25.10.23 - 10423299)
- 5 (Ministerbrev om justering af VE-ordningerne pba. Klimaaftale om mere grøn energi fra sol og vind på land af 12. december 2023 - 10429297)
- 6 (Afgørelse fra Ankestyrelsen om sagsbehandling af ekstra ordinærgrødeskæring 2020 - 10434599)
- 7 (Afgørelse fra Ankestyrelsen om Silkeborg Kommunens tilsyn i forhold til Gudenåen - 10434600)

Punkt 11: Underskriftsside

EMN-2023-04884

11 (Offentlig) Underskriftsside

SagsID: EMN-2023-04884

Beslutning

Protokollen underskrevet.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på Godkend.

